

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Oslo 30. november 2011

Sendt per post samt per e-post til postmottak@fin.dep.no

11/1000-57

Høring - Banklovkommisjonens utredning om ny finanslovgivning

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev av 31.05.2011 vedr. Banklovkommisjonens utredning nr. 24 om ny finanslovgivning (NOU 2011:8).

Høringsfristen er satt til 30. september 2011. NOU 2011:8 berører i utgangspunktet ikke VPS' kjernevirksomhet direkte, men VPS har likevel funnet grunn til å inngi enkelte merknader. Vi håper at våre merknader kan være til nytte og kan henytas selv om høringsfristen er utløpt. VPS vil i det følgende knytte merknader til følgende to forhold:

1. Lovutkastets § 2-3 Finansieringsvirksomhet
2. Lovutkastets § 2-5 Betalingsoverføring mv.

1. Lovutkastets § 2-3 Finansieringsvirksomhet

Lovutkastet § 2-3 fastsetter at finansieringsvirksomhet bare kan drives av finansforetak med særskilt konsesjon. Som finansieringsvirksomhet regnes etter bestemmelsen blant annet "*formidling av lån, garantier og annen kreditt og annen medvirkning ved finansiering av annet enn egen virksomhet*".

VPS drifter og opererer verdipapiroppgjøret (VPO) i Norge med godkjenning fra Finanstilsynet etter § 4-1 i lov om betalingsystemer.

I VPO tilbys en låneordning for finansielle instrumenter for de tilfeller at en deltaker i VPO ikke har tilgjengelig de aktuelle finansielle instrumenter han er forpliktet til å levere i oppgjøret.

Låneordningen, som ble etablert 3. september 1999, er automatisert og standardisert for alle deltakere i VPO, og er en multilateral løsning hvor långivere og låntakere er ukjente for hverandre. For hver aksje Oslo Clearing godkjenner å inkludere i låneordningen, genererer VPS et eget låne-ISIN. Ved et lån vil det da etableres en negativ posisjon i låne-ISINet på låntakers VPS-konto og en positiv posisjon på långivers VPS-konto.

Oslo Clearing trer inn som sentral motpart mot både långivere og låntakere. Aksjene forblir på VPS-kontoen til långiveren helt til et lån finner sted. Lånepoolen er altså ikke en fysisk konto hvor alle utlånbare beholdninger ligger, men kun et begrep for summen av de aksjene långiverne har stilt til disposisjon på sine VPS-konti. Hvem av långiverne som skal låne ut i det enkelte tilfellet, bestemmes i et automatisk trekkeprogram administrert av VPS.

Låneordningen sikrer at handler blir gjennomført i VPO, selv om en part ikke har de finansielle instrumenter han er forpliktet til å levere. Låneordningen bidrar til økt oppgjørsggrad og effektivitet i verdipapiroppgjøret, og anses å være i alle markedsaktørenes interesse.

Ordlyden i lovutkastet § 2-3 annet ledd bokstav b er egnet til å reise tvil om en låneordning som beskrevet skal anses som finansieringsvirksomhet i lovens forstand ved at det skjer en

"formidling av lån, garantier og annen kreditt og annen medvirkning ved finansiering av annet enn egen virksomhet".

Det er grunn til å fremheve at låneordningen kun omfatter lån av finansielle instrumenter, ikke penger. Etter VPS' syn er det spørsmål om ikke låneordningene faller utenfor en naturlig, språklig forståelse av "finansiering". Sistnevnte brukes normalt ikke om lån av en vare for å oppfylle forpliktelser som selger i en kjøpsavtale.

Et eventuelt konsesjonskrav for låneordningen i VPO savner for øvrig en nærmere begrunnelse. Det kan synes som om den beskrevne låneordningen ikke vært vurdert opp mot lovforslaget i banklovkommisjonens utredning. De hensyn som gjør seg gjeldende i forhold til unntaket i lovutkastet § 2-3 tredje ledd bokstav e) antas dessuten også å gjøre seg gjeldende i forhold til låneordningen som beskrevet.

På bakgrunn av det ovennevnte bør det etter VPS vurdering klargjøres om en låneordning som beskrevet anses som finansieringsvirksomhet etter lovutkastet § 2-3 annet ledd, eventuelt om låneordningen er særskilt unntatt etter bestemmelsens tredje ledd.

2. Lovutkastets § 2-5 Betalingsoverføring mv.

Lovutkastet § 2-5 fastsetter at virksomhet som omfatter betalingsoverføring og andre betalingstjenester kun kan utføres av bestemte typer foretak med tillatelse til å drive slik virksomhet i Norge. I bestemmelsens tredje ledd er det nærmere fastsatt hva som skal regnes som betalingsoverføring og andre betalingstjenester.

VPS yter i dag tjenester knyttet til betalingsformidling for registerførere (autoriserte kontoførere i verdipapirregisteret) og deres bank i form av beregning og oversendelse av datafiler til blant andre Nets. VPS utfører kun dataformidling på vegne av registerfører/kontofører og sistnevnte er sammen med sin bank ansvarlig for betalingsoverføringen. I tillegg opererer og drifter VPS verdipapiroppgjøret i Norge (VPO) og sender i denne forbindelse meldinger til banker som er deltaker i pengeoppgjøret i Norges Bank om hvordan de skal debitere / kreditere sine kunders konti (den samme) banken som

følge av verdipapiroppgjøret. De kundene som slike meldinger vedrører er verdipapirforetak eller andre banker som ikke selv har egen konto i Norges Bank til bruk for verdipapiroppgjøret, men som benytter seg av en oppgjørsbank/ likviditetsbank i VPO: Meldingene sendes også her etter oppdrag fra banken. Løsningen er omtalt i regelverket for verdipapiroppgjøret i norske kroner i punkt 8.10. denne lyder som følger:

”Samtidig med at VPS foretar en endelig overføring av eierrettigheter i finansielle instrumenter i VPS oversender VPS, etter nærmere avtale med Oppgjørsbankene, konteringsbilag til Oppgjørsbankene for bokføring på de bankkonti Deltaker har oppgitt til VPS for dette formål.”

Banklovkommisjonen har i sin utredning på side 166 (pkt. 2.17 Betalingstjenestevirksomhet) uttalt at "*Med betalingstjenester menes de aktiviteter som er nevnt i finansavtaleloven § 11*" - som for øvrig tilsvarende henvisningen i gjeldende finansieringsvirksomhetslov § 4b-1 tredje ledd. Gjeldende finansieringsvirksomhetslov § 4b-1 tredje ledd har utelukkende en henvisning til finansavtaleloven § 11 som dermed uttømmende definerer betalingstjenester. I lovutkastet har banklovkommisjonen derimot valgt en annen måte å lovteknisk regulere dette på, ved at betalingsoverføring og andre betalingstjenester er definert i bestemmelsens tredje ledd samtidig som det i forarbeidene henvises til definisjonen i finansavtaleloven § 11.

Gjeldende finansavtalelov § 11 første ledd har en annen utforming og således en annen definisjon av betalingstjenester enn lovutkastet § 2-5 tredje ledd. VPS oppfatter dermed at ordlyden i lovutkastet og banklovkommisjonens henvisning i sine merknader strider mot hverandre.

Finansavtaleloven gjør dessuten i § 11 annet ledd bokstavene h-j uttrykkelig unntak for en rekke betalingstjenester, herunder for betalingstjenester knyttet til VPO (bokstav h), betalingstransaksjoner knyttet til forvaltning av verdipapirer (bokstav i) samt tjenester levert av ytere av tekniske tjenester som støtter tilbudet av betalingstjenester uten på noe tidspunkt å komme i besittelse av midlene som overføres. § 11 annet ledd er formulert slik at kapittel 2 ikke gjelder for de betalingstjenester som omfattes av de nevnte unntakene.

VPS har innrettet sin virksomhet og lagt til grunn at unntaket i finansavtaleloven § 11 annet ledd kommer til anvendelse på tjenester knyttet til betalingstjenester. Etter VPS' vurdering er det uheldig at lovutkastet med forarbeidene på denne måten skaper tvil om hva som skal regnes som betalingsoverføring og andre betalingstjenester og dermed også tvil om hvilken virksomhetsutøvelse som utløser krav til særskilt tillatelse fra myndighetene. Dersom det er meningen at lovreguleringen av betalingstjenester på dette punkt skal endres, bør det klart komme til uttrykk.

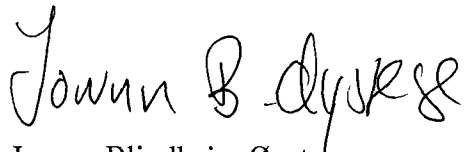
VPS registrerer at det i lovutkastet er foreslått en forskriftshjemmel hvorefter det kan fastsettes nærmere hvilke betalingsoverføringer eller andre betalingstjenester som omfattes av § 2-5.

Dersom dette er departementets intensjon bør det i forarbeidene til ny finanslovgivning, i den aktuelle lovbestemmelsen eller ved bruk av forskriftshjemmelen slå fast at unntakene i finansavtaleloven § 11 annet ledd, som henvist til over, også skal gjelde i forhold til betalingsoverføring og andre betalingstjenester etter ny finanslovgivning. Hvis ikke dette er

departementets intensjon bør bakgrunnen for den endringen som forslaget da innebærer i forhold til gjeldende rett forklares nærmere. VPS har vanskelig for å se hvorfor en slik endring bør skje.

Med vennlig hilsen

for Verdipapirsentralen ASA

Jorunn Blindheim Øystese
Juridisk direktør